

Rzeszów, 28 lutego 2024 r.

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI MERYTORYCZNEJ TEATRU MASKA W RZESZOWIE ZA ROK 2023

Dotacja podmiotowa dla Teatru „Maska” za 2023 rok: 4 001 645 zł.

Powyższa kwota stanowiła dofinansowanie kosztów działalności statutowej Teatru.

I. Tworzenie i prezentacja widowisk.

W 2023 r. w Teatrze Maska zostały przygotowane 2 premiery:

- 1) „Włosa mamy” Gro Dahle, w adaptacji Leny Frankiewicz, w reżyserii Tomasza Maślakowskiego (premiera 15.04.2023);
- 2) „Księga dżungli” na podstawie książki Rudyarda Kiplinga w adaptacji Martyny Lechman, w reżyserii Darii Kopiec (premiera 04.06.2023 r.)

W repertuarze Teatru Maska w 2023 pozostawało łącznie 17 sztuk:

„Alicja w Krainie Czarów”, „Arszenik”, „Ballady i romanse”, „Biruta i tajemnica rzeki”, „Blaski i cienie”, „Brzydkie Kaczętko”, „Czterech muzykantów z Bremy”, „Hachiko”, „Księga dżungli”, „Księżycowe opowieści”, „O mniejszych braciszkach św. Franciszka”, „Opowieść wigilijna”, „Pradawne drzewo”, „Statek Noego”, „Włosa mamy”, „Zaginiony świat” oraz „Kajtusia Czarodziejka”.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r. Teatr zagrał w sumie 300 spektakli, na które sprzedano 46206 biletów (w tym 18 spektakli poza siedzibą – Kraków, Warszawa, Opole, Mielec, Nowa Sarzyna, Radymno, Sanok, Przemyśl, Sokołów, Dębica, Bełżyce; a liczba widzów poza siedzibą wyniosła 3 495).

II. Wystawy czasowe i stałe.

W 2023 r. w Galerii Teatru Maska w foyer prezentowane były następujące wystawy:

- wystawa malarstwa Beaty Prościak (10 stycznia–12 lutego 2023),
- wystawa fotografii Joanny Mielcarek (17–28 maja 2023),
- Marta Ożóg „Blaski i cienie. Kolaże” (1–25 czerwca 2023),

- wystawa Grupy ŁADNIEJ pt. „Spojrzenia na ciało” (27 czerwca–30 lipca 2023),
- pokonkursowa wystawa rysunków dzieci „Mój strachowy potwór” towarzysząca Festiwalowi MASKARADA (24 września–24 października 2023).
- wystawa rysunków i grafik Stanisława Ożoga „Republika marzeń” (25 października–31 grudnia).

Poza tym w Muzeum Lalek Teatralnych eksponowane są lalki, projekty scenograficzne oraz elementy dekoracji z dawnych spektakli Teatru Maska.

24 września 2023 r. w dolnym Muzeum Lalek Teatralnych została otwarta „Pracownia Dżepetta” – odrestaurowana i przearanżowana przestrzeń muzeum lalek teatralnych.

III. Różnorodne formy spotkań artystycznych, mające na celu przygotowanie dzieci i młodzieży do roli przyszłych odbiorców i współtwórców kultury.

W 2023 r. w ramach edukacji teatralnej dla szkół i przedszkoli odbyło się w Teatrze Maska 289 lekcje teatralne, z których skorzystało 6100 osób.

W Teatrze Maska w ramach Małej Akademii Teatralnej (MAT) odbywały się zajęcia dla trzech, stałych w danym sezonie teatralnym, grup wiekowych:

- dzieci z klas V-VIII szkoły podstawowej
- młodzieży z I-II klasy szkoły średniej
- studentów i uczniów III i IV klasy szkoły średniej

Na zakończenie roku nauki uczestnicy zajęć w dwóch młodszych grupach wiekowych MAT wystąpili na Scenie Kacperek, przedstawiając etudy teatralne – efekty swojej pracy.

Teatr Maska realizował także działania z zakresu pedagogiki teatru dla nauczycieli, bibliotekarzy, instruktorów teatralnych i animatorów kultury. W ramach Teatralnego Atelier w 2023 r. odbyły się następujące warsztaty tematyczne:

Kreatywne wykorzystanie metod pracy teatralnej w pracy z dziećmi i młodzieżą (3 lutego),

Projektowanie i przygotowywanie kostiumu teatralnego (24 marca),

Działania fizyczne i praca z ciałem w pracy teatralnej (2 czerwca),

Ćwiczenia mające na celu ożywienie, integrację i inspirowanie grupy (23 października),

Zmysły i zaufanie nie tylko w pracy na scenie (1 grudnia).

W kwietniu przed premierą pedagogiczną spektaklu „Włosy mamy” Biuro Organizacji Widowni i edukatorka teatralna zorganizowali spotkanie dla chętnych i najbardziej

zaangażowanych we współpracę z teatrem nauczycieli, którego celem było poznanie potrzeb młodych widzów i pedagogów oraz ich oczekiwań względem repertuaru i działań edukacyjnych teatru.

Z okazji Dnia Dziecka najnowsze spektakle Teatru Maska – „Księga dżungli” towarzyszyły różnorodnym działaniom animacyjnym dla młodych widzów mającym na celu oświetlenie ich święta. Podobne atrakcje przygotowano z okazji mikołajek.

IV. Udzielanie pomocy artystycznej i instruktażowej dla towarzystw i stowarzyszeń kultury teatralnej.

Patrz wyżej – warsztaty z zakresu pedagogiki teatru i edukacji teatralnej dla nauczycieli, pedagogów, bibliotekarzy, instruktorów teatralnych i animatorów kultury.

V. Współpraca z krajowymi i zagranicznymi instytucjami o podobnych zadaniach.

VI. Organizowanie indywidualnego i zespołowego uczestnictwa w kulturze poprzez współdziałanie ze społecznym ruchem kulturalnym.

W minionym roku Teatr Maska brał udział (z sukcesem w konkursach, włączał się w ogólnopolskie akcje oraz współpracował z innymi instytucjami i organizacjami przy realizacji projektów kulturalnych:

spektakle Teatru Maska: „Księżycowe opowieści”, „Pradawne drzewo” oraz „Blaski i cienie” zakwalifikowały się do **29. Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej** organizowanego przez Instytut Teatralny w Warszawie. Spektakl „Pradawne drzewo” według scenariusza i w reżyserii Honoraty Mierzejewskiej-Mikoszy znalazł się w finałowej czternastce, wyłonionej spośród 134 zgłoszonych spektakli. Jest to duży sukces i wyróżnienie dla teatru i twórców. Poza tym **Teatr Maska w Rzeszowie został nagrodzony w tym konkursie główną nagrodą „za serię prapremier nowych sztuk dla dzieci i młodzieży oraz za konsekwencję i odwagę w promowaniu najnowszej polskiej dramaturgii”, nagroda wynosi 55 000 zł.**

wziął udział w festiwalu Wschód Kultury – Europejski Stadion Kultury 2023, realizując warsztaty plastyczno-teatralne „Laboratorium Ufolalek” oraz lekcje sztuki animacji lalek. wystąpił na prestiżowych festiwalach teatralnych:

- a) „Biruta i tajemnica rzeki”, „Statek Noego” – Festiwal Teatrów dla Dzieci (Kraków) – 31.01.2023
- b) „Blaski i cienie” – XXXI Ogólnopolski Festiwal Teatrów Lalek (Opole) – 20.10.2023
- c) „Pradawne drzewo” – Polska w IMCE – Niecodzienny Festiwal Teatralny (Warszawa) – 22–23.10.2023

- d) „Włosy mamy” - Międzynarodowy Festiwal Teatrów dla Dzieci i Młodzieży KORCZAK DZISIAJ (Warszawa) – 25.10.2023 **Wyróżnienie Młodego Jury dla spektaklu „Włosy mamy”**
- e) „Statek Noego” – Festiwal Teatrów dla Dzieci „Podskoki i Wykręty” (Kraków) – 28.10.2023
- f) „Blaski i cienie” – Festiwal Otwarcia Instytutu Młodych (Kraków-Nowa Huta) – 24.11.2023

VII. Wydawanie publikacji związanych z upowszechnianiem twórczości teatralnej.

Teatr Maska w 2023 r. opracował i wydał 2 programy do spektakli premierowych.

VIII. Działalność impresaryjna.

IX. Organizacja imprez artystycznych.

W 2023 roku Teatr Maska zorganizował dwa festiwale. Były to:

13. Festiwal Teatrów Ożywionej Formy MASKARADA (24–27 września 2023 r.)

Hasło przewodnie 13. MASKARADY brzmiało "oSWÓJ LĘK". Wybrane motto dało przestrzeń do zajęcia się tak ważnymi tematami, jak strach czy smutek, do rozmów o sposobach na radzenie sobie z trudnymi emocjami. Spektakle festiwalowe, związane ze słowem OSWAJANIE (oswajanie lęku i uczuć, oswajanie zwierząt, oswajanie/poznawanie tego, co nieznanne) inspirowały do stawiania pytań i podejmowania dyskusji, opowiadały o bliskości i więzi, uczyły otwartości, empatii i tolerancji, w mądry i przystępny dla młodego widza sposób mówiły o współczesnym świecie i bliskich mu problemach. Oprócz spektakli prezentowanych w różnych miejscach na terenie miasta (w tym także w plenerze) w ciągu czterech dni Festiwalu odbyły się warsztaty dla młodzieży i dorosłych, parada przebierańców, a także spotkanie z psychoterapeutą poświęcone tematowi depresji u dzieci.

Festiwalowi towarzyszyła ponadto akcja społeczna zatytułowana "Spacer z Kundelkiem", w ramach której zachęcaliśmy do opieki (spacery z psami, oswajanie kotów) nad zwierzętami ze schroniska Kundelek.

W programie festiwalu znalazły się: Parada Stworów I Cudaków (start z Alei pod Kasztanami), otwarcie PRACOWNI DŻEPETTA – nowej wystawy stałej w teatralnym Muzeum Lalek, warsztaty teatralne: „Proste Historie Lęków” - dla młodzieży w wieku 13–18 lat, poświęcone różnym obliczom strachu, próbom jego ujarznienia oraz jego personifikacjom w literaturze, sztuce i kulturze popularnej oraz oSWÓJ SIEBIE – warsztaty dla nauczycieli, pedagogów, instruktorów, a także spektakle teatralne:

„Peregrinus” - Teatr KTO, Kraków, „Księga dżungli” (7+) - Teatr Maska w Rzeszowie, „Kulka” (1+) - Teatr Lale, Wrocławski Teatr Lalek, „Morze ∞ Możliwości” (5+) - Fundacja Gra/nice, Łódź, „Instrukcja obsługi” (10+) - Analog Collective, Warszawa oraz „Piotruś Pan. W cieniu dorosłości” (10+) - Teatr Ludowy, Kraków / Teatr Papahema. W ramach festiwalu odbyło się też spotkanie z psychoterapeutą o depresji u dzieci dla rodziców i opiekunów.

Festiwal ŹRÓDŁA PAMIĘCI. Szajna – Grotowski – Kantor (25–28 października 2023)

Festiwal „Źródła Pamięci. Grotowski – Kantor – Szajna” to przedsięwzięcie naukowo-artystyczne poświęcone trzem wybitnym postaciom światowego teatru, którzy swój rodowód mają w Rzeszowie i na Podkarpaciu. Dziedzictwo wielkich reformatorów teatru okazuje się wciąż żywe i inspirujące dla kolejnych pokoleń reżyserów, aktorów, teatrologów, a także dramatopisarzy.

W ramach festiwalu odbyły się spektakle: „Okrucy” (Katowice), a po spektaklu spotkanie z Moniką Wachowicz i Jarosławem Fretem, „Operetka” – Teatr im. St.I.Witkiewicza (Zakopane), „Voyage Immobile” - Teatr Warszawskiego Centrum Pantomimy, „Bomba wybuchnie w barze” – autorstwa Ireny Jun, a po spektaklu spotkanie z autorką oraz „Ceremonia” (Rzeszów) – Teatr Przedmieście. Spektakle odbywały się na scenie Teatru Maska oraz Teatru Przedmieście.

W ramach festiwalu miały też miejsce poniższe wydarzenia:

- Happening „Drabina do nieba”, ul. Krakowska, Warszawskie Centrum Pantomimy & Teatr Przedmieście & Teatr Maska,
- Spacer rzeszowskimi śladami Jerzego Grotowskiego, prowadzenie: Aneta Adamska-Szukała (start: Plac Farny),
- Otwarcie wystawy „Republika marzeń” Stanisława Ożoga, Teatr Maska,
- Wyjazd do Nienadówki, podczas którego prelekcje wygłosili: dr Henryk Mazurkiewicz, Katarzyna Pikor-Gamblin,
- Wyjazd do „Kantorówki” – Ośrodka Dokumentacji i Historii Regionu – Muzeum Tadeusza Kantora, w ramach którego odbył się wykład prof. UAM dr hab. Klaudii Świąćickiej „Możliwe – niemożliwe powroty. Motyw domu w teatrze”, projekcja filmu „Ostatnia wieczerza w Wielopolu” oraz spotkanie z rodziną artysty: Zdzisławem Kantorem i Małgorzatą Pałąką pn. „Klische pamięci”.

Ponadto podczas festiwalu prelekcje pt. „Związki wielkich reformatorów teatru z ziemią rzeszowską i Podkarpaciem” wygłosili prof. UR dr hab. Anna Jamrozek-Sowa, prof. UAM, dr hab. Klaudia Świąćicka, Jerzy J. Fąfara .

X. Pozyskane fundusze zewnętrzne.

W 2023 r. Teatr pozyskał na swoją działalność następujące dodatkowe fundusze:

Kwota dofinansowania: **52 000 zł** – na organizację 13. Festiwalu Teatrów Ożywionej Formy Maskarada 2023; źródło dofinansowania: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Fundusz Promocji Kultury;

Kwota dofinansowania: **74 381 zł** – na modernizację oświetlenia sceny, źródło dofinansowania: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, program Infrastruktura Kultury 2023;

Kwota dofinansowania: **70 000 zł** - na wykonanie prac remontowo-konserwatorskich na ścianie frontowej budynku Teatru w części zabytkowej, źródło dofinansowania: Podkarpacki Wojewódzki Konserwator Zabytków. Kwota dotacji zostanie pomniejszona o kwotę podatku VAT do zwrotu – wg umowy dotacji Nr 109/R/2023 wwysokości:12042,28.

XI. Wnioskowanie o fundusze dodatkowe na realizację projektów kulturalnych i edukacyjnych, a także zadań inwestycyjnych.

31 stycznia 2023 r. Teatr Maska złożył do Departamentu Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podkarpackiego Teatr Maska wniosek o dofinansowanie „Remontu ściany fundamentowej i piwnicznej zabytkowej części budynku Teatru przy ul. Mickiewicza 9 i 11 w Rzeszowie, obejmującego wykonanie izolacji pionowej od strony zewnętrznej oraz poziomej od wewnątrz budynku”. Wnioskowana kwota: 96 578, 26 zł obejmowała połowę szacowanych kosztów realizacji przedsięwzięcia. Wniosek Teatru nie uzyskał dofinansowania ze środków Urzędu Marszałkowskiego, o czym urząd poinformował Teatr pismem z 5 czerwca 2023 r.

XII. Dotacje celowe przyznane Teatrowi Maska w 2023 r.

W 2023 r. z Gminy Miasta Rzeszów zostały przyznane Teatrowi Maska następujące dotacje celowe: Kwota dotacji: **211 492 zł** – dotacja celowa na „Wykonanie prac remontowo-konserwatorskich budynku Teatru przy ul. Mickiewicza” (patrz punkt X podpunkt 3 niniejszego sprawozdania), kwota dotacji zostanie pomniejszona o zwrot niewykorzystanej dotacji w wysokości: 328,97 oraz podatek VAT podlegający zwrotowi w wysokości: 35 979,95 wg. Umowy dotacji Nr KD-D.032.25.2023.BB;

Wynikiem realizacji projektu pn. "Wykonanie prac remontowo-konserwatorskich budynku Teatru przy ul. Mickiewicza w Rzeszowie" jest poprawa stanu technicznego ścian w części zabytkowej oraz niezabytkowej budynku Teatru "Maska" od strony ul. Mickiewicza. Prace remontowe części zabytkowej budynku Teatru zostały częściowo sfinansowane ze środków Podkarpackiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Przemyślu.

Kwota dotacji: **28 481 zł** – dotacja celowa na organizację i realizację teatralnych warsztatów plastycznych w „Pracowni Dżepetta” w Teatrze Maska dla dzieci z Ukrainy i Polski (dotyczy projektu Organizacji UNICEF);

W ramach zadania pracownicy Teatru przygotowali aranżację sal prowadzonego przez Maskę muzeum lalek teatralnych. Sale muzeum zostały zaaranżowane jako pracownia konstruktora - wytwórcy lalek teatralnych ("Pracownia Dżepetta"). W pomieszczeniach prezentowane są stare narzędzia rzemieślnicze, projekty lalek, rysunki techniczne, kostiumy i lalki teatralne. Do tak przygotowanej przestrzeni zaproszono grupy warsztatowe. Uczestnicy warsztatów korzystając z pomocy rzemieślników teatralnych z pracowni plastycznej Teatru Maska zaprojektowali i wykonali własne lalki teatralne. W warsztatach wzięły udział dzieci z Ukrainy i Polski. Każde zajęcia warsztatowe trwały dwie i pół godziny były prowadzone przez dwie osoby. Wykonane prace zostały zaprezentowane w galerii internetowej. Łącznie przeprowadzono warsztaty dla 6 grup, w których wzięło udział 60 osób w wieku od 8 do 14 lat (po 10 osób w grupie).

Kwota dotacji: **25 536 zł** – dotacja na wkład własny na zadanie pn. „Modernizacja parku oświetleniowego Teatru Maska w Rzeszowie” (patrz punkt X podpunkt 2 niniejszego sprawozdania);

Projekt modernizacji parku oświetleniowego sceny Teatru został sfinansowany ze środków MKiDN oraz Gminy Miasta Rzeszów w ramach programu rządowego Infrastruktura Kultury ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa narodowego pochodzących z Funduszu Promocji Kultury. W ramach projektu zakupiono reflektory oraz głowy świetlne LED, które zostały zamontowane scenie. Przełoży się to na wyższą jakość świadczonych usług o raz na ich niższe koszty, ponieważ oświetleniem LED zastąpione zostało oświetlenie halogenowe.